

**Implementing Inclusion
in Schools**

Uutiskirje 1

IIS : Implementing Inclusion in Schools- Vammaisten lasten oikeus osallisuuteen

Mikä on IIS-projekti?

Euroopan Unionin rahoittama 3-
vuotinen kansainvälinen
kumppanuusprojekti, jonka
tavoitteena on tukea kouluja
matkalla kohti inklusiota myös
niiden oppilaiden kohdalla, joilla
on erityisiä tuen tarpeita tai jotka
tarvitsevat tukea osallisuuteen ja
yhdenvertaisuuden
toteutumiseen.

Keitä olemme?

Projektiin osallistuu 7
organisaatiota eri Euroopan
maista, jotka toimivat
opetuksen tai erityistä tukea
tarvitsevien lasten palveluiden
parissa sekä 10 yleis- tai
erityisopetuksen koulua
Saksasta, Itävaltasta, Suomesta,
Espanjasta sekä Belgiasta.

Projektin tuotokset?

Tavoitteena on, että projektin loppuessa on
kehitetty ja tuotettu koulujen käyttöön:

- Valmennusohjelma ja opas
osallisuuden tukemiseen
- Videoita, joissa projektiin
osallistuvat kouluyhteisön jäsenet
voivat jakaa osaamistaan ja
kokemuksiaan projektista

Projektin yhteistyökumppanit (sininen) ja pilottikoulut (vihreä)

Projektin käynnistys ja seuraavat askeleet

Projekti alkoi syyskuussa 2016 ja ensimmäinen yhteinen
Euroopan laajuinen tapaaminen järjestettiin Münchenissä 24.-
26.10.2016. Ensimmäisessä tapaamisessa yhteistyökumppanit
tutustuivat toistensa toimintaan, eri maiden opetusjärjestelmät
ja osallisuuden edistämiseen kouluissa sekä suunnittelivat
projektin etenemistä. Projektin toiminta jatkuu yhteistyöllä
pilottikoulujen kanssa sekä kansallisten yhteistyöverkoston
muodostamisella.

Seuraava Euroopan laajuinen yhteistyökumppaneiden
tapaaminen järjestetään Salzburgissa Itävallassa 16.-18.4.2018

INDEX FOR INCLUSION ©:

Index for Inclusion (inkluisio/osallisuus -ohjelma) on lähestymistapa sekä työväline, jonka avulla voidaan tukea yhdenvertaista osallisuutta kouluissa. Sen ovat kehittäneet Booth & Ainscow ja se on julkaistu vuonna 2000. IIS-projektissa Index for Inclusion toimii keskeisenä toimintaa ohjaavana teoriapohjana sekä työvälineenä.

Osallisuuden lisäämiseksi kouluissa on pohdittava toimintakulttuuria ja käytäntöjä kaikkien lasten näkökulmasta – yhdessä koko kouluyhteisön kanssa. Kouluyhteisöllä tarkoitamme oppilaita ja heidän läheisiään, opettajia, koulunkäynninohjaajia ja muuta henkilökuntaa.

Inklusiivisen kulttuurin luominen tarkoittaa osallisuuteen liittyvien arvojen omaksumista sekä näiden arvojen muuttamista käytännön toiminnaksi. Toimintaperiaatteiden tavoitteena tulisi hallinnon tasolla olla koulun kehittäminen kaikille lapsille soveltuvaksi. Inklusiivisten käytäntöjen kautta kehitetään oppimisympäristöä, menettelytapoja oppitunneilla sekä opetussuunnitelmia. Index for Inclusion tarjoaa henkilökunnalle sekä vanhemmille hyvät lähtökohdat osallisuuden vahvistamiselle.

Lisätietoa: <http://www.indexforinclusion.org/>

Inklusion määritelmät koulussa ja opetuksessa projektiin osallistuvissa maissa, Euroopassa sekä maailmalla

Suomi

Suomen peruskoulutusjärjestelmä on pitkään perustunut osallisuuden filosofiaan ja peruskoulutus on sama kaikille. Esiopetukseen ja peruskoulutukseen liittyviin kansallisiin perusopetuksen opetussuunnitelmaan (2010) tehdyt muutokset sisältävät uuden systemaattisen tuen järjestämisen. Ongelmia ja niiden kasvua pyritään ehkäisemään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tarjotulla tuella. Kasvun, oppimisen sekä koulunkäynnin tuki on jaettu yleisen-, tehostetun-, sekä erityisen tuen kategoriaan. Jokaisella on oikeus yleiseen tukeen ja se on luonnollinen osa päivittäistä opetusta sekä oppimisprosessia. Tehostettu ja erityinen tuki perustuvat moniammatillisissa tiimeissä sekä lapsen henkilökohtaisessa oppimissuunnitelmassa toteutettuun huolelliseen arviointiin ja pitkän tähtäimen suunnitteluun. (Opetushallitus)

Itävalta

Kansallisen Integraation toimintasuunnitelmassa (NAP 2012) maakuntien, paikallisviranomaisten, kaupunkien, työmarkkinaosapuolten ja liittotasavallan integraatio-linjaukset yhdistettiin menestyksekkäästi ensimmäistä kertaa. Integraation on kaikkien yhteinen asia. Siksi eri toimijoiden pitää luoda yhdessä puitteet, joilla tavoitteet voidaan saavuttaa." (Liittovaltion Ministeriöt 2017)

Inklusion edistämiseksi kouluissa toteutettiin pilottihankkeita kolmessa Itävallan liittovaltion provinssissa. Tavoitteena on kehittää toimintasuunnitelmia niissä instituutioissa, joissa monet sidosryhmät ovat mukana ja työskennellä yhteisen vision mukaisesti.

Eurooppa

Inkluisio yhteiskunnassa tarkoittaa, että jokaisella yksilöllä on mahdollisuus käyttää oikeuksiaan kaikilla elämän osa-alueilla. Inkluisio eroaa integraatiosta sekä segregatiosta siten, että inklusiossa yksilö on osallinen kaikissa toiminnoissa kaikilla tasoilla. (EASPD)

Espanja

Inklusiivisen koulutuksen tavoitteena on tarjota opetusta, joka edistää kaikkien yksilöiden maksimaalista kehittymistä sekä kaikkien yhteisön jäsenten yhteenkuuluvuutta. (Opetus-, kulttuuri- ja urheilu ministeriö)

Saksa

Inklusiivinen koulujärjestelmä on yksi yhteiskunnallisen osallisuuden osa-alue. Sen avulla mahdollistetaan osallisuus sosiaalisissa yhteisöissä sekä turvataan erityistä tukea tarvitsevan henkilön tehokas oppiminen jokaisessa koulussa. Saksan jakaantunutta koulujärjestelmää haastaa koulujen sekä ohjelmien kehittäminen muodollisen, sosiaalisen sekä didaktisen osallisuuden mahdollistamiseksi. (Markowetz 2016)

Yhdistyneet Kansakunnat (YK)

"Inkluisio sisältää järjestelmällisen uudistuksen prosessin, jossa muokataan opetuksen sisältöä, opetusmenetelmiä, lähestymistapoja sekä koulutuksen rakenteita ja strategioita jotta mahdolliset inklusion esteet poistuvat. Tavoitteena on tarjota kaikille oppilaille oikeudenmukainen ja osallistava oppimiskokemus sekä ympäristö, joka parhaiten vastaa heidän tarpeitaan. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden sijoittaminen yleisopetuksen luokkiin ilman, että tehdään rakenteellisia muutoksia esimerkiksi organisaatioon, opetussuunnitelmaan tai opetus- ja oppimisstrategioihin, ei ole inklusiota." (UN 2016, 4 2).